

Số 24-TT/TU

THÔNG TRI

**Về phát huy vai trò, nâng cao chất lượng, hiệu quả
công tác giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam
và các tổ chức chính trị - xã hội**

Trong thời gian qua, thực hiện Quyết định của Bộ Chính trị về Quy chế giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, công tác giám sát, phản biện xã hội của thành phố đã đạt được nhiều kết quả quan trọng. Nhận thức của cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp và Nhân dân thành phố về giám sát, phản biện xã hội được nâng lên; cơ sở pháp lý của công tác giám sát, phản biện xã hội được củng cố, hoàn thiện; nội dung, phương thức thực hiện thực chất hơn, tập trung vào những vấn đề quan trọng, liên quan trực tiếp đến quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân và dư luận xã hội quan tâm, bức xúc; góp phần tăng cường quyền làm chủ, sự đồng thuận của Nhân dân trong xây dựng, phát triển đất nước, Thành phố Hồ Chí Minh, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, củng cố niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội.

Ban Thường vụ Thành ủy đã lãnh đạo, chỉ đạo các cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp xây dựng, triển khai, thực hiện công tác giám sát, phản biện xã hội trên cơ sở các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các chương trình, dự án có tác động, ảnh hưởng tới cuộc sống của người dân; về đạo đức, lối sống, trách nhiệm thực thi công vụ của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức; thông tin về hoạt động của tổ chức đảng, chính quyền các cấp; phát hiện, nêu gương điển hình, phổ biến rộng rãi những nhân tố mới, những kết quả tích cực trong công tác giám sát, phản biện xã hội; đồng thời, phát hiện, khắc phục những sai sót, hạn chế, yếu kém và kiến nghị sửa đổi, bổ sung các chính sách, quy định phù hợp, sát với tình hình thực tiễn cuộc sống.

Tuy nhiên, chất lượng, hiệu quả công tác giám sát, phản biện xã hội có nơi, có lúc chưa đáp ứng được yêu cầu, chưa phát huy mạnh mẽ vai trò, sự tham gia của các thành viên Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp và Nhân dân. Một số cấp ủy, cơ quan, đơn vị chưa thật sự chủ động trong xây dựng, triển khai các chương trình, kế hoạch giám sát, phản biện xã hội hoặc có xây dựng, triển khai thực hiện nhưng thiếu trọng tâm, trọng điểm, còn mang tính hình thức. Việc tiếp thu, phản hồi các kiến nghị sau giám sát, phản biện xã hội của các cơ quan, tổ chức, đơn vị chưa

được quan tâm đúng mức, chưa kịp thời. Các hình thức phản biện xã hội chủ yếu thông qua hình thức gửi văn bản phản biện, chưa tổ chức phản biện, đối thoại trực tiếp giữa cơ quan có thẩm quyền, người có thẩm quyền với người dân trực tiếp liên quan. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp chưa phát huy đầy đủ vai trò của Hội đồng tư vấn, Ban tư vấn, các chuyên gia, nhân sĩ, trí thức trong công tác giám sát, phản biện xã hội; trình độ, năng lực một bộ phận cán bộ, công chức làm nhiệm vụ giám sát, phản biện xã hội chưa đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới.

Để triển khai, thực hiện tạo chuyển biến mạnh mẽ, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp theo tinh thần Chỉ thị số 18-CT/TW ngày 26 tháng 10 năm 2022 của Ban Bí thư khóa XIII (viết tắt là Chỉ thị số 18-CT/TW của Ban Bí thư), Ban Thường vụ Thành ủy yêu cầu:

1. Các cấp ủy, tổ chức đảng tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, hướng dẫn, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và Nhân dân về công tác giám sát, phản biện xã hội, phát huy dân chủ ở cơ sở; xác định đây là nội dung quan trọng trong công tác xây dựng Đảng, giải pháp căn bản để phát huy hiệu quả “quyền làm chủ” của Nhân dân theo phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân hưởng thụ”. Kịp thời thông tin về hoạt động của tổ chức đảng, chính quyền các cấp trong xây dựng và tổ chức thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các chương trình, dự án có tác động, ảnh hưởng tới cuộc sống của người dân; về đạo đức, lối sống, trách nhiệm thực thi công vụ của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức.

Tổ chức phổ biến, quán triệt, triển khai thực hiện nghiêm, có hiệu quả trong phạm vi, chức năng, nhiệm vụ được giao các văn bản: Chỉ thị số 18-CT/TW của Ban Bí thư, Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12 tháng 12 năm 2013 của Bộ Chính trị về ban hành Quy chế giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, gắn với đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 13-CT/TU ngày 20 tháng 8 năm 2021 của Ban Thường vụ Thành ủy và Đề án số 06-ĐA/TU ngày 20 tháng 8 năm 2021 về “Nâng cao vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Nhân dân giám sát tổ chức đảng, đảng viên và hoạt động của chính quyền các cấp Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2021 - 2030”.

Tạo điều kiện thuận lợi để Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp và Nhân dân thực hiện giám sát, phản biện xã hội theo quy định. Hằng năm, cấp ủy các cấp cho ý kiến về chương trình, kế hoạch giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội cùng cấp. Cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu cấp ủy, chính quyền nêu cao vai trò, trách nhiệm, chủ động, nghiêm túc giải quyết các kiến nghị sau giám sát, tiếp thu

kết quả phản biện xã hội; trong đó, xác định người đứng đầu cấp ủy trực tiếp chỉ đạo công tác giám sát, phản biện xã hội.

Bảo đảm về tổ chức, biên chế bộ máy hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp; quan tâm thực hiện tốt công tác cán bộ; luân chuyển, bổ nhiệm cán bộ Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội sang công tác đảng, chính quyền và ngược lại. Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng hoạt động của Ban thanh tra nhân dân, Ban công tác mặt trận. Chỉ đạo duy trì tổ chức tập huấn, bồi dưỡng nâng cao trình độ, bản lĩnh, năng lực và kỹ năng giám sát, phản biện xã hội của đội ngũ cán bộ Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp. Thường xuyên kiểm tra, giám sát, đôn đốc, nhắc nhở việc thực hiện công tác giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội cùng cấp; kết quả thực hiện các kiến nghị, đề xuất sau giám sát, phản biện xã hội.

2. Đảng đoàn Hội đồng nhân dân thành phố lãnh đạo Hội đồng nhân dân thành phố

Phối hợp Ban cán sự đảng Ủy ban nhân dân thành phố chỉ đạo rà soát, sửa đổi, bổ sung, xây dựng mới các văn bản quy phạm pháp luật thuộc thẩm quyền hoặc đề xuất, kiến nghị với cấp có thẩm quyền để cụ thể hoá kịp thời, đầy đủ quyền và trách nhiệm tham gia giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp. Quy định rõ trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân có thẩm quyền phối hợp, tạo điều kiện thuận lợi để phát huy vai trò giám sát của Nhân dân (giám sát trực tiếp và giám sát thông qua Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội); trách nhiệm trả lời, giải quyết các ý kiến, kiến nghị sau giám sát; cơ chế tiếp nhận thông tin phản ánh của người dân trong các hoạt động thanh tra, kiểm tra, kiểm toán; cơ chế để Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp tham gia hoạt động giám sát của các cơ quan dân cử; chế tài xử lý tổ chức, cá nhân không hợp tác, gây khó khăn, cản trở hoạt động giám sát, phản biện xã hội hoặc lợi dụng quyền giám sát, phản biện xã hội để gây tổn hại cho tổ chức, cá nhân.

Cùng với Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội thành phố triển khai thực hiện có hiệu quả công tác giám sát, phản biện xã hội, trong đó, thống nhất lựa chọn nội dung giám sát phù hợp, không chồng chéo, trùng lặp nội dung, đối tượng giám sát; cử đại biểu tham gia các Đoàn giám sát của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội thành phố.

Tăng cường công tác chất vấn và trả lời chất vấn tại các kỳ họp Hội đồng nhân dân thành phố; việc tiếp xúc cử tri của Thường trực Hội đồng nhân dân và các đại biểu Hội đồng nhân dân thành phố để lắng nghe ý kiến của Nhân dân; đa dạng hóa các kênh thông tin, các hình thức tiếp nhận ý kiến, kiến nghị của cử tri, từ

đó, đề nghị, theo dõi việc trả lời, giải quyết các kiến nghị một cách dứt điểm. Phát huy vai trò giám sát của các tổ đại biểu, đại biểu Hội đồng nhân dân thành phố tại các địa phương không tổ chức Hội đồng nhân dân.

3. Ban cán sự đảng Ủy ban nhân dân thành phố lãnh đạo Ủy ban nhân dân thành phố chỉ đạo các sở, ngành, ủy ban nhân dân các cấp tạo điều kiện thuận lợi để Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp thực hiện tốt nhiệm vụ giám sát, phản biện xã hội; tăng cường hoạt động cải cách hành chính, xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, nâng cao chất lượng phục vụ Nhân dân; tăng cường thanh tra công vụ, kịp thời chấn chỉnh, xử lý các sai phạm.

Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, xây dựng các ứng dụng hữu ích để khảo sát sự quan tâm của người dân đối với các vấn đề kinh tế - chính trị - văn hóa - xã hội của thành phố. Tăng cường tiếp xúc, đối thoại Nhân dân, thực hiện nghiêm quy định tổ chức hội nghị đối thoại giữa chủ tịch ủy ban nhân dân quận, phường với Nhân dân trước các kỳ họp thường kỳ của Hội đồng nhân dân thành phố, gắn với nâng cao hiệu quả việc tổ chức các Hội nghị nhân dân quận, phường định kỳ; quan tâm, lắng nghe, tiếp thu ý kiến góp ý của Nhân dân, đặc biệt là tiếp nhận các ý kiến đánh giá, đề xuất từ các chuyên gia, nhà nghiên cứu đối với công tác lãnh đạo, quản lý, điều hành của chính quyền các cấp.

Chậm nhất vào tháng 12 hàng năm, cùng với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp thực hiện giám sát, phản biện xã hội trực tiếp đối với các công trình, dự án có tác động, ảnh hưởng lớn đến các mặt đời sống của Nhân dân trên địa bàn thành phố cho năm sau; tổ chức lấy ý kiến phản biện hoặc góp ý đối với các dự thảo quy hoạch, kế hoạch, chương trình, dự án phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội tại địa phương có ảnh hưởng đến đời sống của Nhân dân. Bố trí nguồn kinh phí hằng năm, bảo đảm nguồn lực cho Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp thực hiện các hoạt động giám sát, phản biện xã hội, góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền.

4. Đảng đoàn Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp

Đa dạng hóa các phương thức nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của người dân; tập hợp đầy đủ ý kiến, kiến nghị của đoàn viên, hội viên và Nhân dân; phát huy vai trò là đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân; tập hợp, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, thực hiện dân chủ, tăng cường đồng thuận xã hội; giám sát, phản biện xã hội; tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước, hoạt động đối ngoại nhân dân góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức giám sát, phản biện xã hội theo hướng: chủ động, từ sớm, từ cơ sở, dân chủ, khách quan, mang tính xây dựng, có trọng tâm, trọng điểm,

chú trọng giám sát theo chuyên đề, tập trung vào những chủ trương, chính sách lớn, trọng yếu, ưu tiên những vấn đề liên quan trực tiếp đến quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân, những vấn đề dư luận xã hội quan tâm, bức xúc. Tăng cường giám sát thực hiện kiến nghị của cử tri và nhân dân; việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của người đứng đầu, cán bộ chủ chốt và cán bộ, đảng viên. Công khai, minh bạch kết quả giám sát, phản biện xã hội theo quy định. Tiếp tục kiện toàn tổ chức, nâng cao năng lực, bản lĩnh, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, công chức làm nhiệm vụ giám sát, phản biện xã hội.

Tăng cường phối hợp, hiệp thương thống nhất hành động giữa các tổ chức thành viên Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp trong xây dựng, thực hiện chương trình, kế hoạch giám sát, phản biện xã hội. Tiếp tục kiện toàn tổ chức, nâng cao năng lực, bản lĩnh, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, công chức làm nhiệm vụ giám sát, phản biện xã hội; nghiên cứu, đề xuất chế độ, chính sách, cơ chế động viên, khuyến khích, đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả giám sát, phản biện xã hội của các tổ chức thành viên, các tổ chức tư vấn thuộc Mặt trận Tổ quốc, các chuyên gia, nhà khoa học, nhà quản lý, các nhân sĩ, trí thức, doanh nhân, người có kinh nghiệm thực tiễn, người có uy tín trong các dân tộc, tôn giáo và Nhân dân tham gia giám sát, phản biện xã hội. Định kỳ sơ kết, tổng kết, giới thiệu mô hình mới, cách làm hiệu quả trong hoạt động giám sát, phản biện xã hội để kịp thời tôn vinh, khen thưởng, nhân rộng mô hình hay, kinh nghiệm tốt trong công tác này.

Trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ và tình hình thực tiễn thành phố, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố chủ trì, phối hợp các tổ chức chính trị - xã hội thành phố chủ động xây dựng kế hoạch giám sát, phản biện xã hội trình Ban Thường vụ Thành ủy (thông qua Ban Dân vận Thành ủy, sau khi thống nhất với Đảng đoàn Hội đồng nhân dân thành phố, Ủy ban Kiểm tra Thành ủy). Định kỳ 6 tháng, năm, báo cáo Ban Thường vụ Thành ủy kết quả thực hiện công tác giám sát, phản biện xã hội, kết quả giải quyết các kiến nghị sau giám sát, phản biện xã hội của các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan có liên quan; kịp thời đề xuất các giải pháp để tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, giải quyết những vấn đề mới phát sinh, đáp ứng yêu cầu thực tiễn. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp báo cáo định kỳ kết quả giám sát, phản biện xã hội cho Hội đồng nhân dân cùng cấp thảo luận, có ý kiến đề các tổ chức, cá nhân liên quan trả lời, giải quyết các ý kiến, kiến nghị.

Chủ trì, phối hợp với Ban Dân vận Thành ủy, Ban Tổ chức Thành ủy, Học viện Cán bộ thành phố và các tổ chức chính trị - xã hội thành phố tổ chức các chương trình đào tạo, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng về công tác giám sát, phản biện xã hội cho đội ngũ cán bộ chuyên trách làm công tác dân vận, mặt trận, đoàn thể các cấp, bảo đảm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ công tác giám sát, phản biện xã hội. Có giải pháp nâng cao hiệu quả các Trang thông tin điện tử của Mặt trận Tổ quốc

Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức chuyên mục đăng tải thông tin đến với người dân thành phố về các hoạt động giám sát, phản biện xã hội và góp ý xây dựng Đảng, chính quyền của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp.

5. Các ban Thành ủy, Ủy ban Kiểm tra Thành ủy, Văn phòng Thành ủy căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ, tham mưu Ban Thường vụ Thành ủy triển khai thực hiện các nội dung của Thông tri này; tạo điều kiện cho Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội thành phố thực hiện chức năng giám sát, phản biện xã hội.

Ban Tuyên giáo Thành ủy phối hợp với Đảng đoàn Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội thành phố định hướng đề cơ quan báo chí thành phố thường xuyên tuyên truyền, phổ biến, đăng tải và phản ánh kết quả việc triển khai thực hiện công tác giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội.

Ban Dân vận Thành ủy chủ trì, tổng hợp trình Ban Thường vụ Thành ủy kế hoạch giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội thành phố (trên cơ sở kế hoạch do Đảng đoàn Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố tham mưu) và kết quả việc thực hiện các kết luận của Ban Thường vụ Thành ủy chỉ đạo thực hiện kết quả giám sát. Phối hợp với Ban Tổ chức Thành ủy nghiên cứu, đề xuất xem xét đưa kết quả công tác giám sát, phản biện xã hội trở thành một trong các tiêu chí đánh giá, xếp loại tổ chức cơ sở đảng, đảng viên hàng năm.

Thông tri này phổ biến đến chi bộ.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng (*để báo cáo*),
- Ban Dân vận Trung ương (*để báo cáo*),
- Các đồng chí Thành ủy viên,
- Các ban Thành ủy, Ủy ban Kiểm tra Thành ủy,
- Các đảng đoàn, ban cán sự đảng, Ban Thường vụ Thành đoàn,
- Các quận ủy, huyện ủy, Thành ủy Thủ Đức, đảng ủy cấp trên cơ sở trực thuộc Thành ủy,
- Văn phòng Đoàn DBQH & HĐND thành phố,
- Văn phòng Ủy ban nhân dân thành phố,
- Văn phòng Thành ủy: lãnh đạo, Phòng TH/Hag,
- Lưu Văn phòng Thành ủy.

T/M BAN THƯỜNG VỤ

PHÓ BÍ THƯ



Nguyễn Hồ Hải